

NAPLÓ

Előfizetési ár:
 Egész évre 4 K
 Fél " 2 K
 Egyes szám ára 4 fill.
 Pályaudvarokon 6 fillér.
 Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felolós szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
 Közlemények átvétele csak jelszettel van megengedve

Vasárnapi sporteredmények. A hazaárulók. — A házmesterek.

Erősödünk.

Bizonyára nem kerülte el olvasóink szives figyelmét, hogy lapunk szellemi irányában, néhány hét óta, nagy és előnyös változás állott be; az eredményre, kénytelenek vagyunk, minden szerénytelenség nélkül rámutatni, sőt kötelességünknek is tartjuk ezt azzal szemben, akinek abban legnagyobb érdeme van és aki zajtalanul, minden előzetes, hangzatos reklám nélkül állott lapunk élére, hogy tudásával és gazdag tapasztalataival bennünket, a közvéleménnyel vállalt nehéz munkánkban, legjobb tehetsége szerint támogasson. Hogy *Deréki Antalt* lapunk ezidei felelős szerkesztőjét, a régi kipróbált, sikerekben gazdag író megnyerhettük, részünkről ismételtén nagyobb áldozatot követelt; de nem riadtunk vissza ennek meghozatalától, mert míg egyrészt újabb szellem, újabb irány vonult be vele szellemi műhelyünkbe, másrészt azon reményt tápláljuk, hogy ezzel is megszilárdítjuk azt a megtisztelő bizalmat, mely önzellen törekvésünknek eddig is egyik legszébb jutalma volt.

Az új szerkesztő körül olyan jeles írói gárda csoportosul, mely lapunknak változatosságot, élénkséget, modernséget biztosít és bátran állíthatjuk, hogy a mai napon eszközölt újításokkal, minden irányban egyenlő lépést tarthatunk a modern napisajtóval, és a hétfői napon olyan gondosan szerkesztett, megbízható lapot nyújthatunk olvasóinknak, amely igényeit minden tekintetben kielégítheti.

Lapunk, mely minden hétfőn, a korai reggeli órákban az utcai elárusításon kívül, minden vasúti állomáson és

nagyobb, forgalmasabb dohánytőzsdékben kapható, a mai naptól már a jónévű «Globus» müintézet rotációs gépén nyomtatik és azon kellemes helyzetbe jutottunk, hogy olvasóinknak **a vasárnapon megejlett összes sportversenyek eredményéről**, valamint a vasárnapi szenzációs eseményekről is híven számot adhatunk.

Lapunk eddig **tízezer példányban jelent meg** és hisszük, hogy ez a szám újabb hozott jelentékeny áldozataink nyomán, csakhamar emelkedni fog, miért legalkalmasabb a **hirdetésekre**, melyeknek díjait legmérsékeltebben számítjuk.

Jövő hó elejétől új előfizetést nyitunk, a lap homlokzatán olvasható előfizetési feltételekkel; azonban időközben, bármely naptól, bármely ideig is elfogadunk előfizetéseket. Előfizetési, hirdetési és bármely más fizetések felvételére egyedül a kiadóhivatal, vagy annak meghatalmazással ellátott képviselője van feljogosítva. Az előfizetési pénzek a lap kiadóhivatalába (Budapest, Dohányutca 88. III. em.) küldendők.

Alapos hiradás, higgadt, de igazságos ítélkezés, a jónak, szépnek, nemesnek feltétlen elismerése, a netaláni hibáknak, mutatkozó korrupciónak tárgyilagosa elbirálása, személy és tárgyra való érdek és elfogultság nélkül, lesz a jövőben is törekvésünk és mindezekért csak előleges, megtisztelő bizalmukat kérjük cserébe, mindaddig, a míg majd erre munkálkodásunkkal méltóvá tesszük magunkat.

A „NAPLÓ” kiadóhivatala.

Hazaárulók.

Írta: Deréki Antal.

Az összes európai nemzetek között, de talán az egész világon sincs olyan nemzet, melynek olyan speciális földrajzi fekvése, olyan sok oldalról határolt területe volna, mint Magyarországnak. Hiába védnek csaknem minden oldalról a Kárpátok, a hegységek szilárd, szinte megmászhatatlan sziklafalai, az idegen levegő, határt nem ismerve utat tör magának és megmetyeljezi, miazmákkal tölti meg a mi üde, tiszta ózondus hazai levegőnket.

És amit képletesen, mintegy allegorikusan állítunk, azt nem cáfolhatja meg a rideg valóság sem: az a kínos valóság, hogy bármire nézünk, bárhová indulunk, mindenhol idegen elemekkel kell találkoznunk és államiságunkért, nemzetiségünkért, nyelvünkért elkeseredett véres harcokat vívunk.

És épen azért, nincs talán a világon egy nemzet se, — kivéve a más nemzeteket kiegészítő, szétforgácsolt és leigázott kisebb tartományokat, — melynek oly gyakran, csaknem mindennap és a napnak is majdnem minden órájában, emlékeztetnie kell hozni a hazát. Bejárhajjuk egész Európát, elhajózzhatunk messze az Océánon túl és sehol, sem fogjuk hallani annyiszor emlégetni a hazát és a hazaszereget mint nálunk.

De ez a dolog természetében mondhatnók, kényszerben fekszik; más nemzetek kulturális, közgazdasági, kereskedelmi és ipari haladása egyesegyedül önálló rendelkezése alatt áll; békés időben egy cél felé törekedve, egy nyelven megértve egymást, minden külső, idegen erőbefolyástól menten szabadon fejlődhetnek, haladhatnak, boldogulhatnak és csak nagy és döntő csaták megvívása előtt válik szükségessé az erkölcsi jelszó, mely a kishittüket, az erőtleneiket mint egy memento: a haza iránt tartozó kötelességekre ösztönzi és bátorítja.

De mi, az idegenek közé ékelt szerencsétlen magyarok — történeti tanúságok szerint több mint ezer éves fenállásunk dacára is kényszerítve vagyunk nap-nap mellett a haza jelszavával vívni meg tusáinkat, mert nemcsak külső ellenségeink, de saját földünkön fogadott vendégeink, törvény által egyenjogusított

testvéreink is, mind egymással szövetkezve, folyton csak arra törek-szenek, hogy bennünket a vérrel és dicsőséggel szerzett otthonunkból, őseink veritékével termékenyített földünkön, talajunkból kiszorítsanak és aki előbb csak szívesen látott vendég, később tárt károkkal fogadott testvér volt, most ur akar lenni a hazán, mely biztos otthont, tápláló kenyereit és törvényes oltalmat biztosított neki századokon át...

Mostohatestvérek ők csak, akik ősapáink örökségéből nemcsak az őket megillető törvényes részt, de annál sokkal többet is követelnek...

És miért? Mert nem nyestük iljan a csemejét, — mert a fejünkre, a nyakunkra engedték nőni, — mert elég baigák voltunk azt hinni, hogy a mi egyenes, gavallér jellemünk erkölcsileg jobb utra téríti és közelebb vezetni őket hozzánk. Mert ha hálát nem is, de legalább hálatalanságot nem várhattunk tőlük! Pedig hány-szor, de hány-szor meggyőződhetünk már, hogy a magyar — ha bármily oldalról támadják is, — mindig csak saját erejére van utalva és hány-szor volt alkalmunk tapasztalni, hogy a béke idején velünk látszólag egy kenyéren élő idegen elemek, azonnal ellenségeinkhez pártoltak át, amikor mellettünk küzdeni, becsületes emberi és hazafitai kötelességük lett volna.

Mert hiszen, aki nem szereti ezt a hazát, miért nem megy, miért nem kotródik másikat szerezni? Ki tartóztatja? Ki siratja? Vagy, ha szereti, — ha ezt mondja és vallja, — miért vonakodik oly makacsul ezt a nyelvet megtanulni, mely nélkül jogosan az egyenlőséget sem követelheti; mert, aki nem barátja a nyelvnek, az nem fia a hazának és aki nem hű fia a hazának az csak lesi, várja az alkalmat, hogy akár hatalmi, akár anyagi érdekből ellenségeihez pártolva elárulhassa testvéreit.

Van-e a világon még egy nemzet a magyaron kívül, mely ezt ilyen türelemmel, ilyen békével elnézné? Nincs?

Mert Bécsből kezdve, le egész Erdély határszéléig minden vonalon, mindég csak nyelvünk és nemzetiségünk megvédésében kell elfecsérelnünk legjobb erőnket, ezért van nekünk, magyaroknak örök szükségünk arra, hogy minden téren, minden alkalommal a hazára hivat-

kozzunk és azért kötelességünk a hazaszeretetet nem mint elkoptatott frázist, de mint buzdító, bátorító, tette serkentő etnikai fogalmat folyton szítani, hogy örökös lánggal égjen, soha el ne aludhasson, hanem mint világító zsarátnok, fényben mutassa az utat, melyről letérnünk nem lehet, nem szabad, ha nyelvünkkel együtt élni és uralkodni akarunk a hazában. Mert nyelvben él a nemzet és aki nyelvünk ellen támad, akár nyíltan, akár oroszva, más mint hazaáruló nem lehet.

A Napló Mindenütt.

1909. május 2-9.

Az igazság hajnala.

Uj névvel gazdagodott a tudomány szótára; egy rettenetes találmány viselője ez a név: a psychometer. A psychometer egy ördögös masina, melynek segítségével — a tébolyhoz közelálló fantáziájú feltalálója szerint — meglehetősen állapítani, hogy mikor mond igazat, mikor hazudik, mikor farizeuskodik szerettét lelebarátunk. Ha van valamelyes alapja ennek a világraszóló találmánynak, nemcsak a közvélemény rejtélyes ábrázata változna át, de levétné álcát az egész emberiség! És ez szörnyűség lenne! Mert mi történne az életüket, tudásukat a haza javára szentelő nagyokkal, a hazáért és másokért halni kész törvénygyártó honatyákkal; a nemes elvektől duzzadó társadalommal; egyesek élete nyitott könyvével; a hóféhér lilium crénynevel s a többivel? Mi történne? Semmi! Mihelyt a masina a megtévesztett igazságnak felnyitná a szemét, kiábrándítaná az embert az emberből és teremtené egy elképzelhetetlen anarkiát. És ennek nem szabad megtörténni. Mert mi a mának, egy hazug kornak vagyunk a csodabogarái, akik csak egy holt nyelv betűivel ismerjük a holt igazságot. Tehát pokolba a psychometerrel! Nem kell! Mert mi nem akarjuk feltámasztani, de még hallani se az igazságot! Csak hadd aludjon tovább! Ennek a találmánynak nincs létjogosultsága ma, amikor a Hazugság a legnagyobb korát éri?

A szép asszony káplárja.

Az aradi háziezrednek egy pár nap óta szenzációja van. A szenzáció pikáns, mert a szerelem szálai szövődnek belé és szenzáció azért, mert nem mindennapi az, hogy egy előkelő társadalmi állásban levő asszony, sőt, szép asszony egy egyszerű káplárt boldogítson érzelmeivel. Az ilyen pikáns izü esetekről csak a legmagasabb körök annalesei számolnak be, a polgári társadalom ezt a szerelmi meszállásot hírből ismeri csupán. De a szerelmi mindenhatósága megnagyarázza, kimentti még a legfurcsább eseteket is. Tehát ezt is! Most jön a csattanó! Az osztrák-magyar hadsereget, tehát az aradi háziezredet is ellátják gépfegyver-osztaggal és kiválasztották a legintelligensebb altiszteket a legénység beoktatására, köztük a szóban levő káplárt is. Idáig rendben van a dolog. Most következik az asszony. A két fiatal lélek megismerkedik. Az ismeretségből találka, a találkából szerelmi viszony lett. A káplár, mint ambiciózus katona, reggeltől estig pontosan megjelent a lövőgyakorlatokon, mert a káplár kitartó és jó katona. Az asszony is megállapította ezt az erényét. A barátság meleg volt és huzamosan tartott, míg végre a káplár szabadságot kapott. Haza ment a falujába. A szép asszonynak levelet írt. A levél a férj kezébe került. A férj a káplár felesleges hatóságánál fejeletést tett és kérte, hogy a káplárt más ezredbe helyezték át. Kívánságát teljesítették. A káplár parancsot kapott, hogy egy losonci ezredhez menjen, de a káplár megszegte az engedelmességet; ez a Mihalovits-eset pendentja. Ahe-

lyett, hogy azonnal utazott volna, felkereste a szép asszonyt, hogy elbucszhasson tőle. Ezért a fegyvelemértért a káplárt rapporra rendelték és harminc napi szigorított magánzárkába vitték. A szerelmes káplár ott bizonyára elkese-redetten sóhajta:

— Miért találták fel a gépfegyvert és ha már feltalálták, miért mentem én lö-gyakorlatra?!...

Ki a hibás?

Közönséges történet. Minden nap meg-esik egy. Arról szól a krónika, hogy Gyergyószentmiklóson egy kavicszállító waggon elszabadult és a pályán lévő másik kocsival összeütközött... két ember meghalt, négy veszedelmesen, néhányan könnyen megsebesültek. A vizsgál-lat, mint ilyenkor szokás, megindult és kereste, kutatta, hogy az ártatlanul ki-oltott emberéért ki a felelős? Senki! Mert a vizsgálat kiderítette, hogy az el-szabadult kocsiszállító kocsi kerekai alá tett kövek a sinekről lecsusztak... a kocsi elszabadult... és megtörtént a katasztrófa... A vizsgálattal meg va-gyunk elégedve, de arra kérjük az építő-vezetőséget, hogy kegyeskedjék azokat a haszontalan, kötelességüket nem teljesítő, legördült köveket szigorúan megbün-tetni...

Az eredmények.

Budapest világváros. Ha ez, akkor vannak specialitásai. Ilyen specialitás a vasárnapi sporteredményeknek a kávé-házi ablakokban való kifüggesztése. Ez még nem specialitás. De az már igenis, hogy az eredményeket jelző papiroso-kat aggok, ifjak, asszonyok és gyerekek, különösen öröfien gyerekek száz száma nézik és így a körutakon, a járdát el-állva, a forgalmat teljesen megakasztják. Hogy a sporteredmények nyilvános helyen kifüggesztik, azzal ez esetben nem törődünk, de azzal igenis, hogy en-nek következtében a közlekedést és a forgalmat a rend éber órének asszisztá-lása mellett megakadályozzák és a jár-dákon való haladást lehetetlenné teszik.

Káté.

Blum Lajos
kőfaragó- és sirkőüzlete
Budapest, VIII., Köztemető-ut 4.

Magyar művészek által tervezett művészeti síremlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syenit

síremlékek
egyszerű és díszesebb kivitelben is készíthető

A házmester.

— Ahogy eddig volt. —

A városházán is tudomásul vették, hogy a házmesterekkel baj van. Szabályzat készült, amely a házmester és a tulajdonos közt rendet teremt s mint a hivatalos hirdás mondja, garanciákat ad arra, hogy a házmester a lakókkal tisztességtudóan, illedelmesen viselkedjék s köteles minden este kapuzárás után meggyőződni arról, hogy a csengő hibátlanul működik. A goromba házmestert a rend-őrség elítéli s három elítélés után házmesternek nem alkalmazható.

Nincs ellenszenvesebb alakja a fővárosnak, mint a nagyjából fajúrolt ke-rült, műveletlen és hatahni tébolyban szenvedő házmester, akinek zsarnoksá-ga ellen nincs apellátja. Erdemeket akar szerezni urának, akitől eddig korlátlanul függött, ezért kérlelhetetlen a partájjal szemben s ha észreveszi, mint a napok-ban történt egy istván-uti házban, hogy a lakók titokban boikottra készülnek, ir-galmatlanul felemondja a lakást. Ellen-séget lát mindenben, e mellett pökhendi és lusta.

Nappal a gyerekek és cselédekre való sivalkodásban merül ki tevékenysége s

az emeletre fölharosg durva, kemény szava, mihelyt a legkisebb, neki nem tetsző dolgot vesz észre. De éjjel egyszer-rűn türethetetlen, vad zsarnok, aki ál-mából felriasztva, a későn hazatérő lakó-kon tölti ki bosszúságát. Éjjel történt az az eset, hogy a házmester vasvesszőt fogott a lakóra, aki aztán agyonlőtte.

A budapesti szerencsétlen lakónak, aki egész nap robotol és este jut hozzá, hogy a friss levegőre mehessen és szórako-záshoz juthasson, legnagyobb problé-mája ez:

— Hogy jutok én be a lakásomba?

Ez a kérdés nem olyan egyszerű, mint első pillanatra látszik. Csöngetek s a házmester kinyitja az ajtót, mondja az avatatlan, naiv ember, aki Párisban, Londonban saját kapukulcsával megy be s a házmestert nem ismeri. Az ám, de nem lehet. Mert a házmester alszik.

Alszik s hiába csönget a lakó. Télen történt, hogy órákig elcsöngtetett egy lakó kint, a külső részekben. A hó esett, nem, szakadt s a szél olyan hideg volt, mint egy bankigazgató, mikor nagy váltót visznek a bankba. A csöngetésben segített a rendőr — sarokkal. Verték a kaput mind a ketten. Végül a lakó el-ment a kávéháza melegedni s a rendőr tovább dörömbölt. Mikor visszajött a lakó, ujból csöngettek. Végre megjelent a házmester, kinyitotta az ajtót s a következő szavakkal formdát a lakóra:

— Ne csengessen annyit, a mindenit ennek a világnak. Felébrednek a gyerekeim.

De mi történt a Lipót-körutou? Nagy néptömeg, egy szakasz rendőr áll egy bérkaszánya előtt. Az első emeleten zsur, az ablakok világosak. A kapu sötét s ott csönget, csönget két család felvált-va. A rendőrök rugják a kaput, az na-gyokat döng. Befülről valaki megszólal:

— Mit akarnak?

— Be akarunk menni, — kiáltja kint a tömeg. Nyissa ki.

— En meg ki szeretnék menni, felülről jövők. Nyissam ki? Bár tudnám. Szeretnék ki...

Kivülről nagy tanácskozás, végre be-kiáltanak:

— Verje be a házmester ablakát, hadd keljen fel az a disznó.

— Jó, jó, — szól ki a vendég, ismert fővárosi gyógyszerész, — de mi lesz, ha megver?

— Itt vagyunk mi, — kiáltják be a rendőrök, — ne féljen.

Csrrrr, nagy esőrómpölés hallatszik. A gyógyszerész beverte az ablakot. Vára-kozás, esend. A házmester nem jön.

— Rugja be az ajtót, — kiáltják kívül-ről, — rugja be. Mindjárt reggel lesz.

Nagy dörömbölés belülről. A gyógy-szerész működik. Kint a rendőrök követ hajigálnak az emeleti ablakokra, hogy nézzen ki valaki. De ott mulatnak s nem veszik észre.

Végre megjelenik a Házmester, kinyit-ja az ajtót. Örült roham. Egyszerre akarnak bemenni és kibemenni. A rendőrök rendet csinálnak. Az egyik vállatára ve-szi a házmestert:

— Tudja maga mit csinált most?

— Tudom, — szól egykedvűen, — aludtam. Azért a pár percért nem érde-mes ilyen zenebonát csinálni.

Egyik ismert papucshős humoristának egy éjjel, — mikor nem volt kimenője, — későn ment haza. Elhatározta utközben, hogy hazudni fog a feleségének. Azt, hogy a házmester elaludt s nem nyitot-ta ki a kaput, csak nagy idő múlva. La-kásához ér, csönget.

Mit tesz isten? A házmester tényleg elaludt s a kaput nem nyitotta ki. Csak reggel mehetett be lakásába.

Az ügyhöz tartozik, hogy a humorista felesége mélyen aludt s nem vette ész-re, hogy reggel ment haza a férj.

A házmesterek megávitását különben érdeklődéssel várjuk. Ami azonban csak úgy lehet, ha a házmestereket a házi-uraktól függetleníti. Így akad majd de-rék házmester Budapesten.

IRODALOM MŰVÉSZET. AZ ÉLETBŐL.

Az anyád ölében
Láttalak kis szentem,
Fakadó rózsá sem
Nyíltatott már szebbet.

Futottak az évek,
Más ölen játszóttál,
Nem rózsá, — könnyelmű
Pillangócska voltál.

Egyszer egy bás emlék
Lelkemet megrázta:
Beteg koldusszonyt
Vitték a kórházba...

Füfel Sz. Lajos.

* A pécsi színtársulat Ujvidéken. Kö-vessy Albert, a pécsi színház nagykép-zettségi, agilis igazgatója változatlan er-kölcsei és anyagi siker mellett folytatja előadásainak sorozatát Ujvidéken, hol ugy az igazgatót, mint a nejét általános közszeretethen részesítik. A legközelebbi előadások közül különösen kimagaslottak az „Izrael” és a „Folt a mely tisztit” ki-váló sikerei, melyekben Tóth Ilonka, mint de Croucy hercegné és Matild egé-szen magával ragadta a közönséget mű-vészi magaslalon álló, hatalmas drámai játékkal; nagy jövő áll a fiatal szí-nésznő előtt, aki feladatait mindig ko-moly ambícióval, gondos tanulmányal oldja meg; melléje sorakoznak Thury Elemér és neje, Csige Böske, akik min-den alkalommal részolgnak a közön-ség tüntető tapsaira. Lévy Elemér, Szilágyi Aladár, Harsányi, Hel-tai Hugó, Hajagos Károly, Szőke Géza és Niczkyné szintén oszlopos tagjai a drámai előadásnak. Legközelebb „Carmen” opera is színr került, a vidé-ken szokatlan zajos sikerrel. Általában, minden eltozultság nélkül konstátálható, hogy Kövessy társulatának előadásai, ugy az egyes tagok működését, mint az összjátékot tekintve, az első köz é tar-tozik a vidéken és méltán megérdemli a sikert, mely mindenhol kíséri.

* A budai színikör megnyitása. Lelkes hangulatban levő zsúfolt ház előtt nyi-totta meg Krecsányi Ignác, derék színigazgató kitünő társulata a budai szí-niévadot Eysler „Szerencsemalac” című operettjével, melynek dallamos, kedves zenéje csakhamar népszerűsége fog ver-gődni. Az előadás maga kitünő volt, ugy kiállítás, mint rendezés és összjáték te-kintetében. A zsúfolt ház tüntető tapsok-kal jutalmazta Póti Frida élénk játé-kát, kitünő énekét, Tábori, Virág, Latabár jóízű komikumát, valamint Bejczy és Falussy lélekteljes elő-adását. Kisebb szerepekben Dési R. és Mihályfi Juiiska jeleskedtek. A jól fegyelmezett zenekart Orbán Árpád erőlyesen vezényelte és a zenei rész minden szépséget érvényre juttatta. Ki-vánjuk, hogy az első siker mindvégig hű maradjon Krecsányihoz, aki már több mint 25 év óta terjeszti Budán a magyar kulturát.

* A népligeti színikörben, Micsey P. György igazgatása alatt, már javában folynak a próbák. „A messinai földren-gés” című aktuális új színműből, mely-lyel május hó 15-ik napján a csinosan át-alakított színikört megnyitják és attól kezdve az előadásokat naponként foly-tatják déltől 4 óráig. Az új társulat ki-tünő tagokból áll és az igazgatóság a nyári évadra sok jeles ujdonságot szer-zett meg.

* Nádasy József soproni színigazgató társulata már második hónapja nagy er-kölcsei és anyagi sikerrel működik Zen-tán. Tegnap volt a társulat szubrettio-nek, Szilassi Etelnek jutalomjátéka, a mely alkalomból a közönség és a szin-pártoló egyesület nagy ovációban része-sítette a művésznőt, akit az egész kö-zönség percekig tartó tapsokkal ünno-peit, virágosóval és csokrokkal halmo-

LÓWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 E-től feljebb remek kivitelű sírkövek
Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában

Minden e szakmá-ba végo munka, temé-től jav. asót ve é sek es aranyozók-ak jutányosn és lelki-ismeretesen készü-nek

zott el. A szimpárló egyesület gyűjtrő ezüst babékoszorút nyújtott át neki nyílt színen a társulat összes tagjainak jelenlétében a közönség lelkes tüntetése mellett. A társulat erősségei közé tartozik még Földes Dezső szalón-színész, aki a jövő évre a Vigaszínházhoz van szerződötve. Kivülök még Tompa Kálmán, Nagy Dezső és különösen Nádasy-né Takáts Jolán művészi játékkal állandó elismerésben részesülnek.

Wertheimer és Steinhardt

Két új kávézó.

Május másodikán váratlanul bezárultak a Rákóczi-utí mulató egyetlen egy kapui. Össze, mikor megnyílnak, már három kapu fog a pincébe levezetni, de nem fogják Steinhardt-mulatónak nevezni.

A mulatót tavaly hagyta ott Lakner Lajos, aki Nemzetközi Mulató néven vezette a földalatti helyiséget. Tőle megvásárolta a helyiséget Wertheimer Lajos, a hasonló nevű mulató tulajdonosa, aki társa volt Laknernek. Ez a vétel annak idejében feltűnést keltett a körülmények miatt, míg végre kiegyeztek.

A mulatóhoz aztán Wertheimer meghívta Steinhardt Gézá, aki a budapesti Folies Caprice-től csiklandós és trágár kupléi miatt megvált s ez időtáiban Bécsben próbált szerencsét, nem nagy sikerrel. Bécs egyszerűen visszatartotta a budapesti különlegességet, amely már túlhaladta a pikantéria legfelsőbb határait is. Kapóra jött tehát neki Wertheimer ajánlata s hamar meg is egyeztek. Steinhardt Géza és felesége napi 70 korona fellépési díjat s a bevétel 20 százalékát kötötte ki, ezenkívül azt, hogy a mulató neve „Steinhardt mulató” lesz. E meg egyezés alapján Steinhardt megkezdte működését.

Milyen volt ez a működés, nem akarunk róla most szólni. Egyszer már megirtuk véleményünket az erkölcsrontó kuplékról s tele szájjal való mosdatlan kódásokról, amint megírta az „Alkotmány” is, hogy Steinhardt „erkölcsstelen” egyszemélyes Budapesti”. A mulatóban annyi kuplét tiltott be a rendőrség, hogy a többi egész műsor telt ki s általában még a minden rosszhoz hozzászokott budapesti közönség is felszisszent a trágárságok hallatára.

Az üzlet azonban jól ment s ez érlette meg Wertheimerben azt a gondolatot, hogy ő Steinhardt nélkül is tud boldogulni, amint a Tisza Kálmán-téri mulatóból is hamar megvált a társa: Basch Lajos, aki a ligetben Olimpia néven mulatót rendezett be s a nyáron ott működött a lengyel-zsidókat.

A folytonos rendőri közbelépések és vizsgálatok is siettettek, hogy a két üzletárs elvállják. A Steinhardt-mulató ellen biztonsági szempontból is kifogásokat emelt a hatóság s elrendelte, hogy két új feljáró építtessék az utca felől, ezen kívül a világitás a nézőtérrel s a mellékhelyiségekben nagyobb legyen, nagyobb és kényelmesebb ruhahatár építsenek s a nappali pénztárt a kijárat alá helyezték. Ezt a nyáron meg is csinálták.

Steinhardt Géza azonban már nem oltja viceit a mulatóban. Nyárára külföldre megy s őssze a Parisiánát veszi át Friedmann-tól. Wertheimerrel nem tudott meg egyezni, mert Wertheimernek elég volt ez az egy szezon is, amely tele volt panaszokkal a műsor és a vezetés nivótlan volta miatt. Egyedül fogja vezetni — mint a saját mulatóját — ezt a mulatót is, amelynek közönsége már megelégedte a tisztátalan szavakat s valami jobbat akar.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Ezt el is fogja érni Steinhardt nélkül is, s csakis Steinhardt nélkül.

Mi pedig örvendünk a két új kijárónak, a közönség életbiztonságát szolgáló intézkedéseknek, a műsor megtisztulásának. Ezt kívántuk felszólalásunkban s el is értük.

Szerzetesből tanár.

Jegyzőből üzletvezető.

A mester-utcai kereskedelmi iskolának új tanára van. Fáber Oszkár, akit június hónapban véglegesít a főváros liberális gondolkozású tanácsa.

Az eset örvendetes s körülményeinél fogva figyelemreméltó. Fáber Oszkár szerzetes volt s nagyhamar túlságosan szigorúnak találta a zárda életét. Kilépett. Kilépése után megírta szerzetesi életének titkait. Budapestre jött s itt a kávéfőzők szakegyletének titkára lett az egykori szerzetes. A szakszervezetből a mester-utcai iskolához folyamodott. A főváros tanácsa a képzett tanárt ki is nevezte s ezzel viszontagságos életének nyugvópontjához jutott Fáber Oszkár, aki most az egyház elleni küzdelemre adja erejét.

A másik eset még érdekesebb. Jancsó Károly Biharvármegyei t. főjegyzője Szabadgondolkodása miatt otthagya kényelmes állását, dacára annak, hogy Tisza István gróf is tartóztatta. Nyugdíjba ment a fiatal t. főjegyző s Budapestre a gázgyári munkások titkára lett. Mikor a gázgyári sztrájk miatt a szakszervezetet feloszlatta a belügyminiszter, Jancsó Károly kenyér és állás nélkül maradt. Jancsó nem akart a párt terhére lenni s ezért munkához látott. Az Andrássy-utí Ideál irógép üzletvezetője lett a volt főjegyző s ha Isten segíti, kitűnő üzletember s illetéktalan is lesz, jelölje annak, hogy a munka Magyarországon is meghozza jutalmát annak, aki dolgozni akar.

HIRER.

A hétről.

A cselédszerzőnél.

A nagysága: Jónapot. Kaphatok egy jóra való, ügyes szakácsnőt?

Cselédszerző (a nagysága illebe sug): Pszi! Csenedesebben beszélj! (Fehangon.) Kérem tisztelt hölgyeim, ki volna önök közt hajlandó öngnagsága konyhaszáti szakosztályának művészi vezetését elvállalni?

A szakácsnő (taít ruhában, szakajtó kalapban, glaszé keztyűs kézzel; a nagyságát alaposan végignézi): Megjellel! En hajlandónak nyilvánítom magamat az állást elfoglalni.

A nagysága: Milyenek a feltételei?

A szakácsnő: Modernizáltak.

A nagysága: Mit ért ezalatt?

A szakácsnő: Mindenek előtt, ki kell jelentenem, hogy én csakis a főzési szakosztályban működnek, edénymosogatást, zöldség, hus stíbi tisztítást egy más alkalmazottal kell végeztenem.

A nagysága: Szép!

A szakácsnő: Továbbá, a tűzhely előtt perzsa szőnyeget kérek, mert nagyon kényesek a lábaim...

A nagysága: Nagyon szép!

A szakácsnő: A főzési laboratóriumban reggel fél 8-tól 8 óráig, délelőtt 11-től 12 óráig, este fél 8-tól fél 9 óráig tartózkodom. A nap többi szakát művelődésre, flirtelésre és sportolásra fordítom.

A nagysága: Gyönyörű!

A szakácsnő: Továbbá minden napra két pár glaszé keztyűt kérek...

A nagysága: Hát ez mire való?

A szakácsnő: Talán csak nem gon-

dolja, hogy Dianna-kenőccsel ápoli és manikürözött kezeit a laboratóriumban el fogom durvítani.

A nagysága: Persze, persze!

A szakácsnő: Feltételeim közé még az is tartozik, hogy a főzési szakosztály mellett egy csinosan berendezett lakosztályt kérek, egy háló- és egy dohányzó-szobával.

A nagysága: Minek a dohányzó-szoba?

A szakácsnő: Először magam is hódolok e nemes passzióknak, másodsor férfi vendégeimet is ott fogadom.

A nagysága: Nagyon helyes. És ha feltételeit elfogadnám, mennyi bért kér?

A szakácsnő: Pardon, én nem bért, hanem tiszteletdíjat kérek, még pedig havonta 200 koronát...

A nagysága: Csak? Igazán szerény! Tudja mit, az ilyen feltételek mellett magam is elszerződöm szakácsnőnek...

Katé.

— Sztrájkoló apácák. Érdekes sztrájk-ról ad hírt szabadkai tudósítónk. Az ottani Mária Valéria kórház sebészeti osztályán az irgalmas nővérek a főorvos nyers magaviselete miatt nem akartak tovább segédkezni s abbahagyták az aszisztálást. A városi tanácstól kérték, hogy helyükbe világi ápolókat alkalmazzanak a sebészetnél. Évek óta tartó viszálykodásnak az eredménye ez a pártlan sztrájk, amelyről még nem hallott a világ. Az irgalmas nővérek, akik a légynek sem vétének, akik csak istenes igéket hirdetnek, évek óta nem tudnak kijönni dr. Sántha Györggyel, a szabadkai kórház sebészeti osztályának főorvosával, aki munka közben nem a legudvariasabb ember. Amikor a műtőasztalán fekszik a beteg, sebei körül patakzik a vér és a műszerekkel tele szobáknak egyik sarkában ott leselkedik kaszájával a halál, olyankor a főorvosnak egyetlen cél lebeg a szeme előtt: megmenteni ezt az embert az életnek. Nagy munka ez, nehéz és minden idejét igénybe veszi a főorvosnak. És ebben a munkájában a főorvos bizony nem válogatja a kifejezéseket, amelyeket környezetéhez intéz és elhangzanak ilyenkor olyan szavak, amelyek hallatára rémülten vetnek keresztet magukra a főorvosnak segédkező apácák. Őt esztendőn át „fürtek és szenvedtek” — a szegény kedves testvérek. Végre „szenvédésük” pohara megtelt. Irást küldtek a városi tanácshoz, kérve, mentse meg ájtatos beszédhez szokott füleit ama szörnyű hangoktól. Az egész kórházban szívesen teljesítenek szolgálatot, csak a Sántha dr. osztályán alkalmazzanak világi ápolónőket. A városi tanács meg is hallgatta az apácák kérelmét. A sztrájk sikerrel járt: Sántha dr. ezentul világi ápolónők füle hallatára fogja elmondani azokat a súlyos mondatokat, amelyeknek meghallgatására szentéletű sororokat igazán bajos kötelezni.

— Szerencsétlenség. Vojec Jakab 40 éves napszamos tegnap délután a Váci-uton haladó villamos kocsirol oly szerencsétlenül ugrott le, hogy bal lábát eltörte. Vojecet a mentők lakására szállították.

— Öngyilkosság. Fekete János 60 éves napszamos tegnap délután a köztemetőben marólugot ivott. Öngyilkossági kísérletét észrevették, a mentőket kihívták, akik az életuntat súlyos belső égési sebeivel a kórházba beszállították.

— Verekedés. Antal András tegnap délután a Bibor-utca 20-ik szám előtt ismeretlen emberekkel összeverekedett. A verekedés Antal András

mellbeszurásával végződött. Antal sebé a kihívott mentők kötötték be.

— Pincébe esett. Juhász Károly 5 éves fiu tegnap délután játszás közben a külső Jászberényi-utca 114. sz. ház pincéjébe esett. Esése következtében jobb lábát eltörte.

SPORT.

Budapesti lövrsenyek.

A vasárnapi lövrsenyek eredménye a következő:

I. Futam. 1. Kahlenberg. 2. Hadnagy. 3. Papuchsh. Tot.: 10: 32, 40: 42, 40.

II. Futam. 1. Royalty. 2. Rengeteg. 3. Ne félj. Tot.: 10: 37, 40: 68, 58.

III. Futam. 1. Lappalie. 2. Dicső. 3. Areline. 4. Fabelhaft. Tot.: 10: 28, 40: 50, 48, 64.

IV. Futam. 1. Formosa. 2. Royal Mary. 3. Getrud. 4. Viránka. Tot.: 10: 64, 40: 84, 172, 110.

V. Futam. 1. Coupefile. 2. Berettyó. 3. Glaukopis. Tot.: 10: 42, 40: 80, 238, 200.

VI. Futam. 1. Xenos. 2. Bernina. 3. Peronelle. Tot.: 10: 27, 40: 50, 62, 52.

VII. Futam. 1. Belle Reine. 2. Palikám. 3. Cvidius. Tot.: 10: 109, 40: 142, 78.

Football.

A vasárnapi mérkőzések eredménye: Röser int. — M. T. K. II. = 2: 1.

M. T. K. — Vienna Cricket and Football Club = 2: 0.

W. A. C. — F. T. C. = 3: 2.

B. T. C. — Typographia = 3: 0.

Föv. T. C. — N. S. C. = 4: 3.

M. A. C. — B. A. K. = 4: 1.

Törökvs — M. A. F. C. = 6: 2.

Aradi A. C. — M. A. C. = 1: 1.

Szivbajok és vérérdényelmesosodás ellen Finzen-féle ivlampafürdők alkalmazhatók. Hönig Izsó villanygyógyász intézete (Budapest, IV. Károly-kört 24.) Ézt az eljárást a koppenhágai Finzen intézetben 1850 mint ezer szivbajjal sikeresen alkalmazták. Hasznukban először dr. Hönig próbálta ki és a javult és gyógyult betegek egész sorát igazolja ezen kényelmes és fájdalommentes gyógykezelés sikerét szivbillentyűbajok, szivizomgyengeség, vérérdényelmesosodás, tüdőszivbaj és szivizomrángási rohamok (asthma, angina pectoris) esetében.

Fogak

és fogsorokat szápadlás nélkül a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készit

Guttermuth János

műfog specialista

Budapest, VII., Baross-tér 20. I. Jobbra 3. Kiténtetve. Kiténtetve

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert keitén vagyunk e házban. — Erkezkor kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63

Dr. Hönig Izsó

Villanygyógyító- és Röntgen-intézet.

Elektromágneses gyógyítás

magas feszültségű áram, kék fénykezelés, villamos fémfűrdők és az összes egyéb villamos gyógymódok

BUDAPEST, IV., Károly-kört 24. I/I. Llf.

Telefonszám 102-39.

Bevált gyógymód minden idült bajnál.

Uj FINZEN-féle ivlampafürdők

sikerrel alkalmazva szivbajok, vérérdényelmesosodás, szivizomrángási rohamok szivizombajok és ideges szivbaj ellen.

Rendelés é. s. 8-11-ig, délután 2-6-ig. Kivánatra prospektus.

Igyunk mohal
Igyunk mohal
Igyunk mohal
Igyunk mohal

AGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhurutól szabadulni akarunk
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohal Agnes-forrás, mint természetes szén-savas ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyűgyósnál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor-, légcső- és húgyúti betegségeknek. 20 év óta bebizonyosodott, hogy még ragályos betegségekkel is, mint typhus, cholera, megkímélhetők azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes Agnes-vizvel éltek. Legjelesebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Házastársok számára másfél literrel, valamint nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített viznél, sőt a szódavíznel is olcsóbb; hogy az Agnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban árakotok szervezték, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. — A forráskezelés. — Kapható minden üzletben és elsőrangú vendéglőben.

Kedvelt borviz!

